

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

29 10 2024

м. Київ

№ 1541

Про внесення змін до стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, пункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 травня 2023 року № 891 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступеня магістра за спеціальністю 227 «Терапія та реабілітація», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 травня 2023 року за № 864/39920, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), погодження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 22 жовтня 2024 року (протокол № 18 (68))

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 № 1419 (далі стандарт вищої освіти), виклавши його у новій редакції, що додається.

2. Установити, що стандарт вищої освіти вводиться в дію з 2024/2025 навчального року.

3. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) зробити відповідну відмітку у справах архіву.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького М.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
19.12.2018 № 1419
(в редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
29 10 2024 № 1548

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Перший (бакалаврський) рівень</u> (назва рівня вищої освіти)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	<u>Бакалавр</u> (назва ступеня вищої освіти)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр та назва галузі знань)
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>227 Терапія та реабілітація</u> (код та найменування спеціальності)
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ	<u>227.01 Фізична терапія</u> <u>227.02 Ерготерапія</u>

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ

2024

I Преамбула

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі – Стандарт) галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація 227.01 Фізична терапія.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29 10 2024 № 1541.

Розробники Стандарту:

члени науково-методичної підкомісії зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія Науково-методичної комісії з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Лазарева Олена Борисівна <i>голова підкомісії</i>	завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання та спорту України, професор, доктор наук з фізичного виховання та спорту (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
Кобелев Степан Юрійович <i>заступник голови підкомісії</i>	голова Правління ГО «Українська Асоціація фізичної терапії», кандидат наук з фізичного виховання та спорту (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
Барішок Тетяна Віталіївна <i>секретар підкомісії</i>	голова Правління ГО «Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів», доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
Атаман Юрій Олександрович	завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини Сумського державного університету, професор, доктор медичних наук (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
Герцик Андрій Мирославович	професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії Вищого навчального закладу «Український Католицький Університет», професор, доктор наук з фізичного виховання та спорту (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
Мангушева Ольга Олександрівна	заступниця голови Правління з міжнародної співпраці, ГО «Українське товариство ерготерапевтів», викладачка кафедри ерготерапії університету Індіанополіса, США (<i>спеціалізація 227.02 - ерготерапія</i>)
Мисула Ігор Романович	завідувач кафедри медичної реабілітації Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України, голова НМК 11 з охорони здоров'я та соціального забезпечення Науково-методичної ради МОН України, професор, доктор медичних наук (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)

Неханевич Олег Борисович	завідувач кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини та валеології Дніпровського державного медичного університету, професор, доктор медичних наук (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
--------------------------	---

Фахівці, додатково залучені до розроблення стандарту:

Балаж Марія Степанівна	доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Українського католицького університету, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії Хмельницького національного університету, доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту (<i>спеціалізація 227.02 - ерготерапія</i>)
Вітомська Марина Валентинівна	викладач кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету фізичного виховання і спорту України; директорка реабілітаційного простору «Свої», доктор філософії за спеціальністю Фізична терапія, ерготерапія (<i>спеціалізація 227.02 - ерготерапія</i>)
Ежова Ольга Олександрівна	професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини Сумського державного університету; доктор педагогічних наук, професор (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
Калінкіна Олександра Денисівна	голова Правління ГО «Українське товариство ерготерапевтів», директор центру фізичної реабілітації «Фенікс», кандидат наук з фізичного виховання та спорту (<i>спеціалізація 227.02 - ерготерапія</i>)
Рокошевська Віра Вікторівна	завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії ЗВО «Український Католицький Університет», доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)
Терещенко Аліна Віталіївна	член Правління ГО «Українське товариство ерготерапевтів», консультантка з розвитку кадрового потенціалу фахівців з реабілітації представництва Моментум Вілс фор Хьюменіті в Україні (<i>спеціалізація 227.02 - ерготерапія</i>)
Ціж Любов Михайлівна	в. о. завідувача кафедри терапії та реабілітації Львівського державного університету фізичної культури ім. Івана Боберського, доцент, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, член ГО «Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів» (<i>спеціалізація 227.01- фізична терапія</i>)

Фахову експертизу здійснювали:

Басенко Людмила Ігорівна	фізичний терапевт, викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії Хмельницького національного університету, засновниця ГО «Агапе» (<i>спеціалізація 227.01 - фізична терапія</i>)
--------------------------	---

Дека Іванна Петрівна	викладач кафедри фізичного виховання та реабілітації Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, кандидат педагогічних наук (<i>спеціалізація 227.02 - ерготерапія</i>)
Закаляк Наталія Романівна	доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії та здоров'я Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, кандидат медичних наук (<i>спеціалізація 227.02 - ерготерапія</i>)
Романишин Микола Ярославович	доцент кафедри фізичного та психічного здоров'я Львівської медичної академії імені Андрія Крупинського, кандидат педагогічних наук, доцент (<i>спеціалізація 227.01 - фізична терапія</i>)
Таможанська Ганна Валеріївна	завідувач кафедри фізичної реабілітації і здоров'я Національного фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент (<i>спеціалізація 227.01 - фізична терапія</i>)

Методичну експертизу здійснювали:

Мруга Марина Рашидівна, державний експерт експертної групи з питань вищої освіти і освіти дорослих директорату фахової передвищої, вищої освіти Міністерства освіти і науки України, член сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України, доцент, кандидат педагогічних наук.

Враховані пропозиції галузевих державних органів і галузевих об'єднань організацій роботодавців:

- ГО «Українська Асоціація фізичної терапії»
- ГО «Всеукраїнське об'єднання фізичних терапевтів»
- ГО «Українське товариство ерготерапевтів»

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи підкомісії 227 Фізична терапія, ерготерапія науково-методичної комісії галузі знань 22 Охорона здоров'я від 14 травня 2024 року, протокол № 14

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт розглянуто Міністерством охорони здоров'я України та Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія Науково-методичної комісії з охорони здоров'я та соціального забезпечення сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

Стандарт погоджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти від (протокол від 22 жовтня 2024 року, № 18 (68)).

Для спеціалізації 227.01 Фізична терапія

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Форми здобуття освіти	Очна (денна), дуальна (денна)
Освітня кваліфікація	бакалавр терапії та реабілітації
Професійна кваліфікація	асистент фізичного терапевта
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти - бакалавр спеціальність - 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація - 227.01 Фізична терапія
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: порушення рухових та пов'язаних з ними функцій, що забезпечують активність та участь особи, оптимізація функціонування відповідно до бажань і потреб людини.</p> <p>Цілі навчання: реалізація індивідуальної програми фізичної терапії, або компонентів індивідуального реабілітаційного плану, що стосуються фізичної терапії, з метою покращення стану здоров'я осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, методів обстеження і контролю.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: порушення функцій, активності та участі осіб різних нозологічних та вікових груп, теоретичні основи фізичної терапії (сфера та складники діяльності фізичного терапевта, законодавча база, етичний кодекс фізичного терапевта, безпечне провадження професійної діяльності тощо), заходи фізичної терапії.</p> <p>Методи, методики та технології: спостереження, опитування, тестування та вимірювання, контролю у фізичній терапії; обробки інформації; технології реалізації заходів фізичної терапії; вербального і невербального спілкування.</p> <p>Інструменти та обладнання для тестування та вимірювання у фізичній терапії; проведення заходів фізичної терапії; контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; допоміжні засоби пересування та самообслуговування.</p>
Академічні права випускників	Випускники мають право на здобуття освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
Працевлаштування	На посаду асистента фізичного терапевта.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою спеціальності 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.01 Фізична терапія

На навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра з терапії та реабілітації можуть вступати тільки особи, які мають повну загальну середню освіту або освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра Терапії та реабілітації спеціалізації 227.01 Фізична терапія на базі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС.

90% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю Терапія та реабілітація спеціалізації 227.01 Фізична терапія визначених у стандарті. Заклад вищої освіти (ЗВО) має право визнати та зарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра, молодшого фахового бакалавра, молодшого спеціаліста: за спеціальностями 223 Медсестринство, 224 Технології медичної діагностики та лікування, 017 Фізична культура та спорт в обсязі не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС.

V Перелік компетентностей випускника за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК 07. Здатність до міжособистісної взаємодії ЗК 08. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку,

	<p>верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 01. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові і пов'язані з ними функції, що забезпечують активність і участь особи.</p> <p>СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.</p> <p>СК 03. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність з фізичної терапії осіб різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп</p> <p>СК 04. Здатність виконувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії для збору якісних (спостереження, опитування) і кількісних (вимірювання та тестування) даних, пов'язаних з фізичним станом пацієнта/клієнта, його функціональними можливостями, активністю та участю (додаток 1).</p> <p>СК 05. Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта.</p> <p>СК 06. Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тестів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати.</p> <p>СК 07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.</p> <p>СК 08. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань,</p>

	<p>травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя. СК 09. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів</p>
--	---

VI Нормативний зміст підготовки бакалавра за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія, сформульований у термінах результатів навчання

РН 01. Використовувати рухову активність людини для зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом.

РН 02. Вміти спілкуватися українською та іноземною мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 03. Дотримуватися етики професійного спілкування, діяти етично дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

РН 04. Вести професійну документацію.

РН 05. Використовувати прикладне програмне забезпечення; здійснювати комунікаційну взаємодію у соціальних мережах; здобувати, накопичувати, систематизувати фахову інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

РН 06. Розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі; розуміти основні філософські категорії та поняття.

РН 07. Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів.

РН 08. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах.

РН 09. Аналізувати і застосовувати сучасні науково-доказові дані для виконання професійних завдань.

РН 10. Визначати симптоми та синдроми (Додаток 1); описувати обмеження функціонування пацієнта/клієнта за Класифікатором функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022 та визначати реабілітаційні інтервенції за Класифікатором медичних інтервенцій НК 026:2021 .

РН 11. Застосовувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії; використовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (Додаток 1); оцінювати отриману інформацію.

РН 12. Реалізовувати індивідуальну програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії під супервізією фізичного терапевта, уміти здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій та асоційованих з ними обмежень активності та участі (додаток 2).

РН 13. Проводити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики.

- PH 14. Проводити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність.
- PH 15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні засоби реабілітації.
- PH 16. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді.
- PH 17. Проводити інструктаж та навчання пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, опікунів.
- PH 18. Оцінювати результати виконання заходів фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 2), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.
- PH 19. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання з допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

VII Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту Заклади вищої освіти мають право встановлювати додаткові форми атестації
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Єдиний державний кваліфікаційний іспит здійснюється відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я» Єдиний державний кваліфікаційний іспит у частині практично-орієнтованого іспиту проводиться в умовах, максимально наближених до професійної діяльності. Об'єктом оцінювання практично-орієнтованого іспиту є сформованість та рівень демонстрації здобувачем професійних компетентностей (загальних та спеціальних), зокрема практичних навичок необхідних для здійснення заходів фізичної терапії в травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших (за вибором ЗВО) напрямках охорони здоров'я. Обов'язковими типами навичок та умінь, які виносяться на практично-орієнтований іспит є навички: комунікативні, практичні, когнітивні.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Обов'язковість виконання кваліфікаційної роботи визначається освітньою програмою закладу освіти.

(за наявності)	Перевірка кваліфікаційної роботи на наявність ознак академічного плагіату.
----------------	--

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групою спеціальностей, міждисциплінарних освітніх програм

Створення міждисциплінарних програм не передбачається.

IX Вимоги професійних стандартів

Повна назва Професійного стандарту	Професійний стандарт «Асистент фізичного терапевта»
Назва та реквізити відповідного документу	Асистент фізичного терапевта, затверджений 20 січня 2023 року, внесений до Реєстру кваліфікацій 01 лютого 2023 року https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/445-profesijnij_standart_asistent_fizicnogo_terapevta.pdf
Особливості стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю даного Професійного стандарту	Вимоги Стандарту враховані при визначенні основних компетентностей, що має здобути випускник, термінів навчання, тривалості клінічних практик, результатів навчання, вимог до атестації та вимог до якості.

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Вимоги до клінічного компоненту освітньої програми базового рівня підготовки за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія.

Для набуття фахових компетентностей необхідно не менше 24 кредитів клінічних практик (клінічного навчання) з фізичної терапії тривалістю не менше 6 кредитів кожна. Проходження кожної клінічної практики у повному обсязі є обов'язковим.

Клінічні практики/ клінічне навчання проводяться у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах у галузях охорони здоров'я, соціального захисту тощо, які надають реабілітаційну допомогу під керівництвом штатного фізичного терапевта за напрямками фізична терапія при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, серцево-судинної, дихальної та нервової систем осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп. Професійна підготовка на клінічних базах повинна передбачати використання симуляційних методів навчання, роботу із застосуванням відповідного обладнання та безпосередню роботу з пацієнтом/клієнтом. У клінічних умовах студенти мають розвивати базові клінічні навички обстеження, втручання та контролю.

Для забезпечення клінічних практик необхідно укласти договори про практику (співпрацю, меморандум, тощо) із закладами охорони здоров'я, соціального захисту тощо, що надають реабілітаційну допомогу в гострому, післягострому та довготривалому періодах.

Кожен ЗВО повинен забезпечити штатних науково-педагогічних працівників відповідальних за компонент клінічного навчання академічної програми, які мають бути фізичним терапевтом та виконувати обов'язки координатора клінічного навчання.

Роль координатора клінічного навчання передбачає:

1. Організація та забезпечення клінічного навчання згідно законодавчих, етичних та практичних професійних настанов;
2. Налагодження та підтримка комунікації з уповноваженою особою від бази практики упродовж клінічного навчання;
3. Укладання договору про співпрацю між ЗВО та базами практики;
4. Встановлення цілей клінічної практики та прогнозованих результатів клінічного навчання на базі практики (Додаток 3 та 4);
5. Комунікація зі студентами щодо встановлення та досягнення очікуваних результатів клінічного навчання;
6. Комунікація з клінічними супервізорами щодо виконання академічної програми та досягнення очікуваних результатів клінічного навчання;
7. Підготовка документації та контроль за її веденням;
8. Оцінювання загальних результатів клінічного навчання;
9. Вирішення конфліктних ситуацій під час клінічного навчання.

Клінічне навчання здійснюється під супервізією фізичних терапевтів, які працюють на базах практик.

Основна роль клінічного супервізора полягає у створенні умов для досягнення очікуваних результатів клінічного навчання.

Відповідальність фізичного терапевта як клінічного супервізора передбачає:

1. Організаційне забезпечення та планування діяльності клінічного навчання;
2. Оцінювання успішності студента, шляхом безпосереднього спостереження;
3. Виконання ролі професійної моделі для наслідування студентом упродовж клінічної практики.

На початку навчання для клінічної (ознайомчої) практики формують групи з розрахунку не більше 4-6 студентів на одного клінічного супервізора.

Під час клінічної практики, яка передбачає безпосередню взаємодію студентів з пацієнтами, один клінічний супервізор керує роботою не більше трьох студентів.

Вимоги до викладацького складу:

Гарантом програми/членом робочої групи освітньої програми при ліцензуванні (акредитації) освітньої програми за спеціалізацією 227.01 Фізична терапія має бути особа, з освітою спеціаліста/магістра з фізичної реабілітації/фізичної терапії, терапії та реабілітації, захистила дисертаційну роботу кандидата чи доктора наук.

Дисципліни, що формують спеціальні компетентності мають викладати фахівці, які займають/можуть займати посаду фізичного терапевта.

Дисципліни, які формують здатність розуміти медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії викладаються науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації.

Вимоги до матеріально-технічного забезпечення реалізації освітньої програми за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізацією 227.01 Фізична терапія представлені у додатку 3.

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій з професій, для яких запроваджене додаткове регулювання (за необхідності)

Додаткові вимоги не передбачені

Для спеціалізації 227.02 Ерготерапія

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Спеціалізація	227.02 Ерготерапія
Форми здобуття освіти	Очна (денна), дуальна (денна)
Освітня кваліфікація	бакалавр терапії та реабілітації
Професійна кваліфікація	Асистент ерготерапевта
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти - бакалавр спеціальність - 227 Терапія та реабілітація, спеціалізація - 227.02 Ерготерапія
Опис предметної області	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: порушення різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп, шляхи покращення виконання заняттєвої активності на підставі професійного мислення ерготерапевта.</p> <p>Цілі навчання: реалізація процесу ерготерапії з метою покращення виконання заняттєвої активності особами різних вікових, нозологічних та професійних груп.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: знання: медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних основ ерготерапії; сфери та складових професійної діяльності ерготерапевта; законодавчої бази; етичних стандартів та цінностей ерготерапії; безпечного провадження професійної діяльності; основ ділового та професійного спілкування державною та іноземною(ими) мовами.</p> <p>Методи, методики та технології: спостереження, опитування, оцінювання, вимірювання, контролю в ерготерапії; обробки інформації; реалізації процесу ерготерапії; вербальної і невербальної комунікації.</p> <p>Інструменти та обладнання для контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; оцінювання в ерготерапії; реалізації втручання в ерготерапії; адаптивні та допоміжні засоби реабілітації.</p>
Академічні права випускників	Випускники мають право на здобуття освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Працевлаштування випускників	На посаду асистента ерготерапевта
------------------------------	-----------------------------------

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття освітнього ступеня бакалавра можуть вступати особи, які здобули повну загальну середню освіту або освіту освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста галузей знань та спеціальностей: 01 Освіта, 053 Психологія, 053 Психологія, 223 Медсестринство, 224 Технології медичної діагностики та лікування, 231 Соціальна робота.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітнього ступеня бакалавра

Обсяг освітньої програми бакалавра на базі повної загальної середньої освіти складає 240 кредитів ЄКТС.

90% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація визначених у стандарті. Обсяг практики за професійним спрямуванням складає не менше 30 кредитів ЄКТС.

Заклад вищої освіти (ЗВО) має право визнати та зарахувати кредити ЄКТС, здобуті в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра, молодшого спеціаліста:

–за спеціальностями галузі знань 01 Освіта, спеціальностей 053 Психологія, 223 Медсестринство, 224 Технології медичної діагностики та лікування, 231 Соціальна робота не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.

V Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіо-респіраторних та інших функцій організму.
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

	<p>ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 09. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 01. Здатність застосовувати теоретичні знання з ерготерапії та науки про заняттєву активність щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, їх взаємозв'язку із здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.</p> <p>СК 02. Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп.</p> <p>СК 03. Здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву активність та участь.</p> <p>СК 04. Здатність застосовувати у практичній діяльності основи теорії ерготерапії та рефлексивне професійне мислення.</p> <p>СК 05. Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння науково-обґрунтованих підходів та методів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованої програми ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта.</p> <p>СК 06. Здатність виконувати елементи оцінювання, налаштування та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації під супервізією ерготерапевта для покращення функціональної мобільності, пересування у громаді та покращення заняттєвої участі.</p> <p>СК 07. Здатність застосовувати у практичній діяльності базові принципи ергономіки, універсального дизайну, адаптовувати середовище життєдіяльності людини.</p>

	<p>СК 08. Здатність демонструвати знання та розуміння наукового процесу і принципів написання наукових робіт, бути активним споживачем наукових досліджень для застосування їхніх результатів у практичній діяльності.</p> <p>СК 09. Здатність провадити практичну діяльність у межах власної професійної компетентності на засадах національних регуляторних документів, демонструвати розуміння норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, професійної та міжпрофесійної співпраці.</p> <p>СК 10. Здатність демонструвати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для ефективної організації та покращення ефективності власної професійної діяльності.</p> <p>СК 11. Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, дотримуватися етичних стандартів та цінностей ерготерапії.</p> <p>СК 12. Здатність до ефективного професійного спілкування, співпраці та міжособистісної взаємодії з особами та групами осіб, які отримують послуги ерготерапії, членами їхніх родин/опікунами та представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>СК 13. Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей.</p> <p>СК 14. Здатність визначати сфери та стратегії для розвитку і вдосконалення власної професійної ідентичності, майстерності та ефективності відповідно до національних вимог до безперервного професійного розвитку.</p> <p>СК 15. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p>
--	---

VI Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

- РН 01. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їхній взаємозв'язок зі здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.
- РН 02. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань і застережень для безпечної та ефективної професійної практики.
- РН 03. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах, демонструвати знання методів та засобів збереження життя.

- PH 04. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь.
- PH 05. Знати та розуміти основи теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії.
- PH 06. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.
- PH 07. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.
- PH 08. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програм ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.
- PH 09. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.
- PH 10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту.
- PH 11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності.
- PH 12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, провадити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці.
- PH 13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.
- PH 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.
- PH 15. Вміти ефективно спілкуватись, формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, ефективно співпрацювати в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності.

РН 16. Використовувати у процесі співпраці сучасні інформаційно-комунікаційні технології відповідно до потреб пацієнтів/клієнтів та їхніх родин, в тому числі надавати послуги телереабілітації.

РН 17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйняту професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності та доброчесності.

РН 18. Застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом усього професійного життя, в самостійний та автономний спосіб.

РН 19. Знати та розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

РН 20. Застосовувати навички щодо зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом використання заняттєвої активності людини.

VII Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту Заклади вищої освіти мають право встановлювати додаткові форми атестації
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Єдиний державний кваліфікаційний іспит здійснюється відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я» Єдиний державний кваліфікаційний іспит у частині практично-орієнтованого іспиту проводиться в умовах наближених до професійної діяльності. Об'єктом оцінювання практично-орієнтованого іспиту є сформованість та рівень демонстрації здобувачем професійних компетентностей (загальних та спеціальних), зокрема практичних навичок необхідних для здійснення заходів ерготерапії для осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп. Обов'язковими типами навичок та умінь, які виносяться на практично-орієнтований іспит є навички: комунікативні, практичні, когнітивні.
Вимоги до заключної кваліфікаційної	ЄДКІ у частині Практично-орієнтованого комплексного іспиту проводиться в умовах наближених до професійної діяльності, оцінюється набуття загальних та спеціальних

роботи наявності)	(за	компетентностей, зокрема практичних навичок необхідних для здійснення заходів ерготерапії для осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.
--------------------------	------------	--

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань, двома галузями знань або групами спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії)

Створення міждисциплінарних програм не передбачається.

IX Вимоги професійних стандартів

Повна Професійного стандарту	назва	Кваліфікаційні характеристики професії «Асистент ерготерапевта»
Назва та відповідного документа	реквізити	Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я», затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29 березня 2002 р. № 117 (із змінами)
Особливості вищої освіти, пов'язані з наявністю Професійного стандарту	даного	Кваліфікаційні характеристики враховано при визначенні основних компетентностей, які має здобути випускник, термінів навчання, тривалості клінічних практик, результатів навчання, вимог до атестації та вимог до якості підготовки.

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Вимоги до практики за професійним спрямуванням:

Обсяг практики за професійним спрямуванням повинен становити не менше 30 кредитів ЄКТС, а тривалість кожної окремої практики – не менше 6 кредитів ЄКТС.

Проведення практики за професійним спрямуванням є результатом взаємодії між студентом, супервізором та координатором практики від закладу вищої освіти. Супервізор практики за професійним спрямуванням відповідає за якість роботи студента та за безпеку пацієнта/клієнта, що отримує послуги ерготерапії. Координатором практики за професійним спрямуванням повинен бути ерготерапевт, працевлаштований за основним місцем роботи у закладі вищої освіти.

Місця проведення практики за професійним спрямуванням повинні бути максимально різноманітними і охоплювати заклади охорони здоров'я, освіти та соціального захисту.

Практику за професійним спрямуванням рекомендовано розділяти на два рівні – практика I рівня та практика II рівня. Практика I рівня спрямована на безпосереднє спостереження ерготерапевтичного процесу у клінічному та позаклінічному середовищі, та участь у вибраних аспектах ерготерапевтичного процесу. Практика I

рівня повинна здійснюватися під супервізією ерготерапевтів та асистентів ерготерапевтів.

Практика II рівня має на меті розвиток професійного мислення та рефлексивної практики, дотримання цінностей та переконань професії, розуміння професійної відповідальності та компетентностей, та опанування практичних навичок оцінювання, виконання втручань і документування. Супервізорами практики II рівня повинні бути практикуючі ерготерапевти або асистенти ерготерапевтів. Розширені рекомендації щодо організації практики подано у Додатку 6.

Зарахування практики за професійним спрямуванням передбачає оцінювання студентів на основі рівня засвоєння визначених умінь і навичок, поданих у Додатку 7 та однієї або декількох із наступних видів робіт:

- ведення студентом щоденника практики
- ведення студентом журналу рефлексії
- виконання завдань, які надаються супервізором практики та/або координатором практики від ЗВО
- презентування студентом результатів навчальної практики у вигляді доповідей, презентацій, проектів тощо.

Успішне проходження практики за професійним спрямуванням кожного рівня у повному обсязі є обов'язковим.

Вимоги до викладацького складу:

Гарантом програми/членом робочої групи освітньої програми при ліцензуванні (акредитації) освітньої програми за спеціалізацією 227.02 Ерготерапія може бути особа, яка має освіту спеціаліста/магістра з фізичної реабілітації/фізичної терапії, ерготерапії, терапії та реабілітації, захистила дисертаційну роботу кандидата чи доктора наук за спрямуванням лікувальна фізична культура/фізична реабілітація (спеціальності 14.01.24, 13.00.04 (до 1996 року), 24.00.02 (до 2005 року), 24.00.03) (тема роботи, ключові слова); доктора філософії та доктора наук за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія/Терапія та реабілітація.

Дисципліни, які формують спеціальні компетентності цього Стандарту повинні викладатися фахівцями, які обіймають/можуть обіймати посаду ерготерапевта у закладах охорони здоров'я, освіти та/або соціального захисту.

Дисципліни, які формують здатність розуміти медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою ерготерапії викладаються науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їхньої освітньої та/або професійної кваліфікації.

Вимоги до викладацького складу, сформульовані у термінах результатів навчання, представлені у Додатку 4.

Вимоги до матеріально-технічного забезпечення

Вимоги до матеріально-технічного забезпечення реалізації освітньої програми за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізацією 227.02 Ерготерапія представлені у Додатку 5.

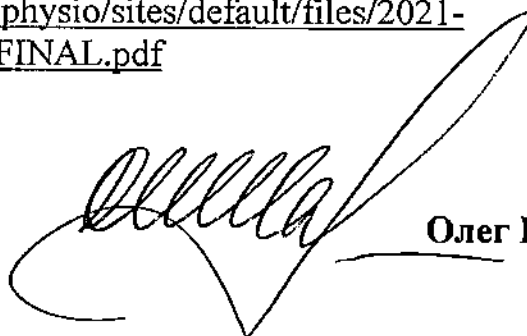
XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій з професій, для яких запроваджене додаткове регулювання (за необхідності)

Не передбачені

ХІІ Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про освіту» - <http://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>.
2. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
5. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14.08.1998 р. №251 Про затвердження Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-98#Text>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>;
8. Наказ від 31.05.2023 № 995 Про затвердження Примірного таблицю матеріально-технічного оснащення стаціонарних реабілітаційних відділень, підрозділів закладів охорони здоров'я, які надають реабілітаційну допомогу дорослим у післягострому реабілітаційному періоді <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0995282-23#Text>
9. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
10. Entry level occupational therapy core knowledge and practice skills <https://www.rcot.co.uk/sites/default/files/Entry-level-core-OT.pdf>
11. TUNING Qualifications Reference Framework (мета-профіль) Загальні дескриптори програми бакалавра в предметній галузі ерготерапії https://www.tuning-calohex.eu/files/ugd/6b81e2_7b71f0fccbb4719b08e64c8c8d3cad4.pdf.
12. 11. Мінімальні стандарти освіти ерготерапевтів від Всесвітньої Федерації Ерготерапії (World Federation of Occupational Therapists) <https://wfot.org/resources/new-minimum-standards-for-the-education-of-occupational-therapists-2016-e-copy>
13. Entry level occupational therapy core knowledge and practice skills, Copyright © College of Occupational Therapists, 2016 ISBN 978-1-905944-60-6
14. WorldPhysiotherapy. Physiotherapist education framework. London, UK: WorldPhysiotherapy; 2021. <https://world.physio/sites/default/files/2021-07/Physiotherapist-education-framework-FINAL.pdf>

Генеральний директор директорату
Фахової передвищої, вищої освіти

Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка для спеціалізації 227.01 Фізична терапіяДодаток 1
Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання Зн2 Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Уміння/Навички Ум1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації К2 Збір, інтерпретація та застосування даних К3 спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Відповідальність автономія АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах АВ3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти АВ4 організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп АВ5 Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК 01	Зн 1,	Ум 1	К2	АВ 2, АВ 3, АВ 5
ЗК 02	Зн 2	Ум 1	К1, К2, К3	АВ 2, АВ 3, АВ 5
ЗК 03	Зн 1, Зн 2		К1, К2, К3	АВ 2, АВ 3, АВ 5
ЗК 04	Зн 1		К3	АВ 5
ЗК 05	Зн 1,	Ум 1	К3	АВ 5
ЗК 06	Зн 1, Зн 2		К2, К3	АВ 3, АВ 5
ЗК 07	Зн 2	Ум 1	К1, К2, К3	АВ 2, АВ 3, АВ 5
ЗК 08	Зн 1	Ум 1	К3	АВ 5
ЗК 09	Зн 1, Зн 2	Ум 1	К1, К2, К3	АВ 2, АВ 3, АВ 5
ЗК 10	Зн 1,	Ум 1	К1, К2, К3	АВ 3, АВ 5

<i>ЗК 11</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К2</i>	<i>АВ 2</i>
<i>Спеціальні (фахові) компетентності</i>				
<i>СК 01</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К2</i>	<i>АВ 3, АВ 5</i>
<i>СК 02</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К2</i>	<i>АВ 3, АВ 5</i>
<i>СК 03</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К1, К2, К3</i>	<i>АВ 2, АВ 5</i>
<i>СК 04</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К1, К2, К3</i>	<i>АВ 2, АВ 3, АВ 5</i>
<i>СК 05</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К1, К2, К3</i>	<i>АВ 2, АВ 3, АВ 5</i>
<i>СК 06</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К1, К2, К3</i>	<i>АВ 2, АВ 3, АВ 5</i>
<i>СК 07</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К1, К2, К3</i>	<i>АВ 2, АВ 3, АВ 5</i>
<i>СК 08</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К1, К2, К3</i>	<i>АВ 2, АВ 3, АВ 5</i>
<i>СК 09</i>	<i>Зн 1, Зн 2</i>	<i>Ум 1</i>	<i>К1, К2</i>	<i>АВ 2, АВ 3, АВ 5</i>

Матриця відповідності визначених Стандартом результатам навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																			
	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні (фахові) компетентності								
	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ЗК 07	ЗК 08	ЗК 09	ЗК 10	ЗК 11	СК 01	СК 02	СК 03	СК 04	СК 05	СК 06	СК 07	СК 08	СК 09
PH 01.	+	+	+						+		+	+								
PH 02.				+			+	+								+				
PH 03.			+	+			+	+											+	
PH 04.				+	+												+			
PH 05.					+	+						+							+	
PH 06.		+							+	+								+		
PH 07.		+	+								+	+								
PH 08.											+									+
PH 09.	+	+	+		+	+				+								+		
PH 10.	+	+													+		+			
PH 11.		+									+			+						
PH 12.			+				+									+				
PH 13.							+		+	+						+		+	+	
PH 14.			+											+				+		+
PH 15.		+												+				+	+	
PH 16.							+									+			+	
PH 17.		+														+		+	+	
PH 18.	+										+						+			
PH 19.						+							+					+		

Примітка: «+» відповідність результатів навчання та компетентностей.

**Базові компоненти обмеження та контролю стану пацієнта/клієнта
фізичним терапевтом при порушеннях наступних систем:**

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки

- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- частота дихання/ЧД

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження

- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування

- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Рекомендовані інструменти обстеження

1. Індекс маси тіла/ІМТ
2. Ортостатична проба
3. Шкала вираженості задишки mMRC (modified Medical Research Council/ mMRC)
4. Опитувальник госпіталю Св. Георгія для оцінки дихальної функції пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень (ХОЗЛ) (The Saint George's Respiratory Questionnaire /SGRQ)
5. Клінічна анкета відносно хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ) (The Clinical COPD Questionnaire/CCQ) (24 години, 7 днів)
6. Візуальна аналогова шкала болю /ВАШ (Visual Analog Scale/VAS)
7. Числова шкала болю (Numeric Pain Rating Scale/NPRS)
8. Гоніометрія
9. Мануальне м'язове тестування /ММТ (Manual Muscle Test/MMT)
10. Кистьова динамометрія
11. Тест «Сядь-встань за 30 сек» (30 Second Sit to Stand Test/30CST)
12. Тест «Встань тайди» (The Timed Up and Go Test /TUG)
13. 10-метровий тест (10 Meter Walk Test/10MWT)
14. 6-тихвилинний тест ходи (6 Minute Walk Test/6MWT)
15. 2-охвилинний тест ходи (2 Minute Walk Test/2MWT)/ 1 хвилинний тест ходи (1 Minute Walk Test/1MWT)
16. Педіатрична шкала рівноваги (Pediatric Balance Scale/PBS)
17. Шкала рівноваги Берга (Berg Balance Scale/BBS)
18. Стояння на одній нозі (Single leg stance or "One-legged stance test"/SLS or OLST)
19. Тестування функціонального досягання (Functional Reach Test / Modified Functional Reach Test/FRT / MFRT)
20. Тест «Чотири квадрати» (Four Square Step Test/FSST)
21. Тест контролю тулуба (Trunk control test/TCT)
22. Шкала Борга (Borg Rating Of Perceived Exertion/Borg RPE scale)
23. Індекс інвалідності Освестрі (Oswestry Disability Index/ODI)
24. Таблиця оцінювання обмеження життєдіяльності Всесвітньої організації охорони здоров'я 2.0 (World Health Organization Disability Assessment Schedule 2.0/WHODAS 2.0)
25. Індекс Бартела (Barthel Index /BI)
26. Оцінка рівня незалежності при травмі спинного мозку (Spinal Cord Independence Measure/SCIM)
27. Міжнародний стандарт неврологічної класифікації травм спинного мозку/Шкала ASIA) (International Standards for Neurological Classification of Spinal Cord Injury/ISNCSCI)

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи (дихальні, загально-розвиваючі, аеробного характеру, на розтяг та розслаблення м'язів, на розвиток сили)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізації/маніпуляції/масаж тощо)
- функціональне тренування
- техніки очищення/дренажу дихальних шляхів
- фізичні агенти та механічні методи

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи (на зменшення болю та набряку, на розвиток сили, на розвиток витривалості, на підтримку амплітуди руху, на гнучкість, на рівновагу, на координацію)
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів (суглобова гра тощо), масаж, постізометрична релаксація)
- підбір, налаштування, навчання користуванням допоміжними засобами
- фізичні агенти, механічні методи (тепло, холод, водні процедури) та електротерапевтичні методи

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи з опором (сила та витривалість), на підтримку наявної/досягнення фізіологічної амплітуди руху, на розвиток/відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг), на розвиток/відновлення рівноваги, на розвиток/відновлення координації, на розвиток/відновлення дрібної моторики, дихальні)
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів, масаж, постізометрична релаксація тощо)

- підбір, навчання, налаштування, навчання користуванням допоміжними засобами

- фізичні агенти та механічні методи (тепло, холод, водні процедури) та електротерапевтичні методи

Настанови з оцінювання клінічних навичок фізичного терапевта

Результати клінічного навчання базового рівня підготовки бакалавра за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія	Відповідність програмному результату навчання
I Розділ. Професійна практика:	
<p>1 Безпека (Фундаментальний результат) Підтримує безпечне робоче середовище. Визнає фізіологічні та психологічні зміни у пацієнтів/клієнтів і відповідним чином коригує втручання. Розуміє протипокази та застереження щодо фізичної терапії, розуміє як поводити себе в разі виникнення ускладнень та погіршення стану пацієнта/клієнта під час занять, за потреби вміє надати першу допомогу. Безпечно працює без ризику для пацієнта/клієнта, себе та інших (використовує належну біомеханіку, рівень відповідної допомоги під час втручання та активності). За необхідності звертається за допомогою. Дотримується політик та процедур охорони праці, включаючи порядок запобігання появи та поширенню інфекцій та інфекційного контролю (використовує засоби індивідуального захисту, спеціальне обладнання, дотримується правил гігієни).</p>	РН 07. РН 09. РН 14. РН 15.
<p>2. Професійна поведінка (Фундаментальний результат) Демонструє професійну поведінку у будь-яких ситуаціях відповідно до законодавчих, етичних та практичних професійних настанов. Дотримується політики та процедур закладу, включаючи години роботи та відповідний одяг. Приходить добре підготовлений, пропонує допомогу, шукає можливості для навчання. Ставить потреби пацієнта/клієнта вище власних інтересів. Підтримує конфіденційність пацієнта/клієнта відповідно до кращих практик та нормативно-правових стандартів. Цінує гідність/приватність пацієнта/клієнта як особи.</p>	РН 13. РН 19.
<p>3. Комунікація (Фундаментальний результат) Комунікує вербально та невербально, професійно та своєчасно з членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди, пацієнтом/клієнтом, родиною, доглядачами. Комунікує відповідно ситуаційним потребам, обирає відповідний час, місце, тему та аудиторію для спілкування. Намагається попередити чи конструктивно вирішити конфліктні ситуації.</p>	РН 02. РН 03. РН 16. РН 17.
<p>4. Професійний розвиток (Фундаментальний результат) Визначає свої сильні та та слабкі сторони під час клінічного навчання. За необхідності звертається за допомогою до фізичного терапевта/іншого фахівця щодо подолання обмежень чи вирішення проблем пацієнтів/клієнтів. Шукає та приймає досвід навчання для підвищення клінічної та професійної ефективності. Оцінює себе для покращення клінічної та професійної продуктивності. Шукає зворотного зв'язку від інших для покращення клінічної практики. Демонструє позитивне ставлення до зворотного зв'язку. Включає зворотний зв'язок у майбутній досвід. Надає зворотній зв'язок іншим, враховуючи потреби одержувача.</p>	РН 09. РН 19.

<p>5. Відповідальність Визначає, визнає та приймає відповідальність за свої дії та повідомляє про помилки. Несе відповідальність за навчання, організацію і виконання переміщення пацієнта/клієнта, страхування пацієнта/клієнта під час переміщення, включаючи підбір обладнання та безпечних методів переміщення. Звітує відповідно ієрархії підзвітності, що відповідає контексту проведення клінічної практики. Дотримується відповідного етикету під час нарад та зборів реабілітаційної команди, принципів та правових рамок, що стосуються навчання в клінічних умовах, включаючи, конфіденційність пацієнта, етику та отримання інформованої згоди на реабілітацію. Дотримується принципів та практики самостійного навчання упродовж усього клінічного навчання. Дотримується пацієнтоцентричної моделі надання реабілітаційних послуг. Своєчасно і в доступній формі інформує пацієнта/клієнта, родину, доглядачів про планування проведення обстеження і втручання (час, місце, одяг тощо). Своєчасно і відповідно вимог клінічного навчання несе відповідальність за інформування клінічного супервізора щодо запиту, побажань чи скарг пацієнта/клієнта, сім'ї, доглядачів, ведення відповідної документації.</p>	РН 03. РН 13. РН 14. РН 15. РН 16. РН 19.
<p>6. Культурна компетентність Розуміє індивідуальні і культурні відмінності і відповідно адаптує свою поведінку у всіх аспектах послуг фізичної терапії. Спілкується, враховуючи різницю за расовою / етнічною приналежністю, віросповіданням, статтю, віком, національним походженням, сексуальною орієнтацією, інвалідністю, станом здоров'я. Пристосовує надання послуг з фізичної терапії з урахуванням відмінностей, цінностей, уподобань та потреб пацієнтів/клієнтів.</p>	РН 03. РН 13.
II розділ. Менеджмент пацієнта/клієнта:	
<p>7. Скринінг Використовує швидкі тести та методи вимірювання, які чутливі до визначення потреби втручання з фізичної терапії. Обговорює з супервізором покази та протипокази до втручання.</p>	РН 09. РН 10. РН 11. РН 18.
<p>8. Обстеження Отримує інформацію від пацієнта/клієнта (інтерв'ювання пацієнта/клієнта) та з інших джерел, використовуючи категорії Класифікатора функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022 для опису порушень структури та функції тіла, активності та участі, з'ясовує запит пацієнта/клієнта в категоріях НК 030:2022. Використовує інші ресурси за необхідності (наприклад, медичну карту, сім'ю, доглядачів, інших працівників у сфері охорони здоров'я). Збирає інформацію, яка свідчить про протипокази до фізичної терапії чи потребу в невідкладній медичній допомозі. Проводить обстеження з фізичної терапії, використовуючи специфічні для конкретних проблем/обмежень функціонування міжнародні стандартизовані інструменти обстеження та оцінки (шкали/тести/опитувальники). Організовує обладнання, необхідне приладдя та оточення під час підготовки до проведення обстеження, проводить обстеження в межах очікуваних часових рамок. Під супервізією фізичного терапевта тести та методи вимірювання логічно розподіляє для оптимізації процесу із урахуванням стану пацієнта/клієнта (біль, рівень мобільності).</p>	РН 09. РН 10. РН 11. РН 18.
<p>9. Проведення втручання Здійснює втручання безпечно, ефективно, узгоджено та з відповідним технічним виконанням, під час занять відслідковує реакцію та стан пацієнта/клієнта на втручання, корегує втручання за потреби. Виконує втручання відповідно до індивідуального реабілітаційного плану, здійснює поточний контроль за виконанням завдань, оцінює прогрес в досягненні цілей та завдань. Обирає відповідне обладнання, яке відповідає цілям пацієнта/клієнта та плану надання послуг. Забезпечує належне розміщення обладнання. Пропонує вибір обладнання/ допоміжних засобів реабілітації з урахуванням побажань</p>	РН 09. РН 12. РН 13. РН 14. РН 15. РН 16. РН 17.

пацієнта/клієнта та наявних ресурсів, оцінює його використання, коригує вибір та налаштування відповідним чином під супервізією фізичного терапевта	
<p>10. Ведення документації</p> <p>Вибирає відповідну інформацію для ведення документації щодо фізичної терапії. Документує аспекти надання послуг з фізичної терапії, включаючи скринінг, обстеження, оцінку та план надання послуг, втручання, реакцію на втручання під супервізією фізичного терапевта, обговорення з сім'єю пацієнта/клієнта та спілкування з іншими особами, які беруть участь у наданні послуг.</p>	<p>RH 02.</p> <p>RH 04.</p> <p>RH 05.</p>

Додаток 5

Мінімально матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія

Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики: кушетка/стіл реабілітаційний для терапії широкий 120x200 см - 2 од; сходи/степ платформи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см); паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці передплічні та пахвові, тростини і палиці для ходіння, ходунки-рамки; крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності; еластична стрічка для вправ різного опору; об'ємні валики на кінцівки і пальці; платформи та диски для тренування балансу, фітболу, тощо; мати, подушки, валики, напіввалики; гантелі; шведська стінка.

Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:

- кушетки/столи реабілітаційні для терапії з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі;
 - динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні – 2-3 примірники;
 - гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;
 - 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник.

Пояснювальна записка для спеціалізації 227.02 Ерготерапія

Рекомендована фахова первинна посада для випускника: 3226 – асистент ерготерапевта

Додаток 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей /результатів навчання дескрипторам НРК

Таблиця 1

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання		Уміння/Навички		Комунікація		Відповідальність і автономія					
	Зн1	Зн2	Ум1	Ум2	К1	К2	К3	АВ1	АВ2	АВ3	АВ4	АВ5
	Концептуальні наукові та практичні знання	Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання		Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації	Збір, інтерпретація та застосування даних.	Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами	Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах	Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти	Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп	Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності												
ЗК1	Зн1, Зн2		Ум1		К2			АВ1, АВ2, АВ3				
ЗК2	Зн1		Ум1		К2			АВ3				
ЗК3	Зн1		Ум1		К1, К3			АВ4, АВ5				
ЗК4	Зн2		Ум1		К2, К3			АВ1, АВ4, АВ5				
ЗК5	Зн2		Ум1		К2, К3			АВ5				
ЗК6	Зн2		Ум1		К1			АВ3				
ЗК7	Зн1		Ум1		К2			АВ2				
ЗК8	Зн1		Ум1		К3			АВ3				
ЗК9	Зн1		Ум1		К1, К2, К3			АВ2, АВ4, АВ5				
ЗК10	Зн1, Зн2		Ум1		К1, К3			АВ4				
Спеціальні (фахові) компетентності												
СК1	Зн1		Ум1		К1			АВ5				
СК2	Зн2		Ум1		К1			АВ5				
СК3	Зн2		Ум1		К2			АВ2, АВ3				

CK4	3H1	УМ1	К3	К3	AB2
CK5	3H1	УМ1	К1, К2	К1, К2	AB2
CK6	3H1	УМ1	К1	К1	AB2
CK7	3H1	УМ1	К2	К2	AB2
CK8	3H2	УМ1	К3	К3	AB3, AB5
CK9	3H1	УМ1	К1, К3	К1, К3	AB5
CK10	3H1	УМ1	К3	К3	AB1, AB4
CK11	3H2	УМ1	К1	К1	AB3
CK12	3H1	УМ1	К1	К1	AB2
CK13	3H1	УМ1	К3	К3	AB1
CK14	3H1	УМ1	К3	К3	AB4
CK15	3H1	УМ1	К2	К2	AB2

Розширена матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Код компетентності	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності					
ЗК 01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Знати способи аналізу, синтезу інформації на основі біопсихосоціальної моделі функціонування та обмеження життєдіяльності.	Вміти здійснювати аналіз інформації, приймати обгрунтовані рішення.	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення навчальних та професійних цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.
ЗК 02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Володіти теоретичними знаннями з ерготерапії у різних сферах професійної діяльності ерготерапевта.	Вміти застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях у різних сферах професійної діяльності ерготерапевта.	Вміти відповідати на запитання пацієнта/клієнта, його родини, інших членів реабілітаційної команди щодо вибору терапевтичних рішень та наданих рекомендацій.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань.
ЗК 03	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Мати досконалі знання державної мови.	Вміти застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово.	Використовувати державну мову при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів.	Нести відповідальність за володіння державною на належному рівні.
ЗК 04	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Мати достатні знання іноземної мови.	Вміти застосовувати знання іноземної мови як усно, так і письмово.	Використовувати іноземну мову при міжнародному фаховому та діловому спілкуванні та за необхідності підготовки документів.	Нести відповідальність за володіння іноземною мовою на належному рівні.
ЗК 05	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	Мати знання в галузі інформаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності, включно із засобами телереабілітації.	Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності, включно із наданням послуг телереабілітації.	Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та компетентностей.
ЗК 06	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Знати методи пошуку навчальних ресурсів та баз даних, принципів форм і методів навчання; мати спеціалізовані	Вміти оцінювати себе критично; вибирати навчальні ресурси; критично аналізувати існуючу реабілітаційну практику.	Користуватися засобами комунікації; зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, знання та пояснення, що	Самостійно вибирати оптимальні навчальні ресурси та впроваджувати сучасні наукові дані у практичну

		концептуальні знання, <u>набуті у процесі навчання</u> .	спираючись на сучасні наукові дані; застосовувати знання на практиці, розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	їх обґрунтовують, до фахівців та <u>нефахівців</u> ; вивчати досвід колег.	діяльність; відповідати за професійний розвиток; професійно навчатися з високим рівнем автономності!
ЗК 07	Цінування та повага різноманітності та <u>мультимікультурності</u> .	Знати різні способи і методи оцінювання та отримання інформації від пацієнта/клієнта та його родини щодо особливостей виконання заняттєвої активності, комунікації, можливостей, стилю життя, культурних та інших особливостей життєдіяльності пацієнта/клієнта; підходи до адвокації рівних прав для всіх пацієнтів/клієнтів незалежно від гендерних особливостей!	Вміти проводити елементи оцінювання та реалізовувати індивідуальну програму реабілітації у культурно чутливий спосіб із повагою до різноманітності та враховувати гендерні особливості пацієнтів/клієнтів та їх родин!	Будувати ефективні та неупереджені комунікативні стратегії для роботи з пацієнтами/клієнтами та їх родинами, які походять з різних рас, культур, релігійних, етнічних та інших груп і враховувати гендерні особливості пацієнтів/клієнтів та їх родин!	У процесі надання послуг нести відповідальність за повагу до різноманітності, включаючи та не обмежуючись расовими, культурними, етнічними та іншими відмінностями пацієнта/клієнта та його/її вибору заняттєвої активності з урахуванням гендерної ідентичності!
ЗК 08	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні!	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
ЗК 09	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності!	Знати правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні!	Виявляти та розпізнавати корупційні ризики, ухвалювати рішення та діяти згідно з принципами доброчесності!	Готовність повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень!	Нести відповідальність за дотримання принципів неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності!
ЗК 10	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної	Знати історію та розвиток предметної області, сфери професійної діяльності та компетентності, принципів та правил ведення здорового способу життя.	Діяти в межах професійної компетентності та сфери діяльності, і вміти використовувати заняттєву активність для ведення здорового способу життя!	Пояснювати пацієнту/клієнту межі власної професійної компетентності, мети та засобів професійної діяльності в ерготерапії, важливості дотримання здорового способу життя!	Нести відповідальність за дотримання меж професійної діяльності та компетентності, і пропагування використання заняттєвої активності для ведення здорового способу життя!

	області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства; техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя!				
Спеціальні (фахові) компетентності. Спеціалізація «Ерготерапія»					
СКет 01	Здатність застосовувати теоретичні знання з ерготерапії та науки про заняттєву активність щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, їх взаємозв'язку із здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю!	Мати знання доказової бази та філософського підґрунтя ерготерапії та науки про заняттєву активність (occupational science), володіти професійною термінологією ерготерапії!	Уміти визначати взаємозв'язки між окремою особою (групою, популяцією чи спільнотою), її здоров'ям, заняттєвою активністю та добробутом, застосовувати у практичній діяльності професійну термінологію!	Пояснювати пацієнтам/клієнтам, їх родинам важливість заняттєвої активності для здоров'я та добробуту людини у спосіб зрозумілий для них!	Демонструвати автономність і відповідальність у застосуванні базових знань теорії ерготерапії для адвокації та просуванні заняттєвої та соціальної справедливості!
СКет 02	Здатність інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології та патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, що впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових та нозологічних груп!	Знання функціональної анатомії, фізіології, біомеханіки рухової активності, типового фізичного та ментального розвитку людини протягом життя, станів здоров'я та патологічних процесів, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіореспіраторних та інших функцій організму, які впливають на заняттєву активність та участь осіб різних вікових груп, медичної термінології!	Уміти аналізувати анатомічну будову та функції організму; здійснювати біомеханічний аналіз; знати норми фізичного та ментального розвитку людського організму протягом життя; застосовувати загальні принципи відновлення та одужання у контексті практичної діяльності ерготерапії!	Уміти пояснити і донести пацієнту/клієнту протипоказання і застереження до заняттєвої активності відповідно до стану здоров'я, реакції організму на ушкодження та перебігу захворювання; уміти застосовувати медичну термінологію у професійній комунікації та медичній документації!	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань щодо станів здоров'я, сучасних принципів лікування і відновлення, медичних застережень і протипоказань.
СКет 03	Здатність аналізувати і враховувати у практичній діяльності вплив особистих факторів, функцій і структур організму та факторів	Знання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та основних інструментів скринінгу та оцінювання, які застосовуються	Уміння складати заняттєвий профіль пацієнта/клієнта; визначати ступінь та характер впливу різних доменів МКФ на активність та участь шляхом застосування на практиці	Ефективно збирати і передавати інформацію щодо характеру та ступеня впливу особистих факторів, функцій і структур організму та факторів середовища на заняттєву	Демонструвати відповідальність за якість застосування елементів оцінювання, передачу інформації про ступінь та характер впливу різних

	середовища на заняттєву активність та участь.	у ерготерапії для аналізу та визначення впливу різних доменів МКФ на заняттєву активність та участь.	елементів оцінювання функцій та структур організму, активності та участі та факторів середовища під супервізєю ерготерапевта.	активність та участь пацієнта/клієнта ерготерапевту, іншим членам реабілітаційної команди, а також пояснювати дану інформацію пацієнту/клієнту та його родині в межах власних професійних компетентностей.	доменів МКФ на активність та участь пацієнта/клієнта
СКет 04	Здатність застосовувати у практичній діяльності основи теорії ерготерапії та рефлексивне професійне мислення.	Знання основ теорії ерготерапії, в тому числі моделей та рамок практики ерготерапії (occupational therapy models and frames of reference), різних типів професійного мислення у ерготерапії та стратегій рефлексивного професійного мислення.	Уміти застосовувати у практичній діяльності основи теорії ерготерапії та рефлексивне мислення для реалізації програми ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації для вирішення заняттєвих потреб пацієнтів/клієнтів ерготерапії.	Демонструвати навички професійного спілкування для пояснення процесу та результатів ерготерапії пацієнтам/клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди.	Демонструвати автономність у застосуванні рефлексивного професійного мислення у професійній діяльності.
СКет 05	Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння науково-обґрунтованих підходів та методів, для безпечної реалізації та пацієнто/клієнто-орієнтованих та заняттєво-орієнтованих втручань та елементів оцінювання під супервізєю ерготерапевта.	Знання основних засад, підходів та методів клієнто-орієнтованої та заняттєво-орієнтованої професійної діяльності, структури заняттєвого аналізу, основ спостережного аналізу виконання занять, стратегій адаптації заняттєвої активності та використання заняттєвої активності у терапевтичний спосіб.	Уміння здійснювати заняттєвий аналіз, застосовувати елементи спостережного оцінювання та аналізу виконання занять під супервізєю ерготерапевта, адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб, застосовувати у практичній діяльності пацієнто/клієнто-орієнтовані втручання.	Володіти навичками культурно-чутливого, емпатійного спілкування та активного слухання з метою забезпечення клієнто-орієнтованого спрямування ерготерапії, пояснювати пацієнтам/клієнтам, членам їх родин та іншим членам реабілітаційної команди причини та механізм вибору заняттєво-орієнтованих втручань.	Демонструвати відповідальність та автономність у аргументації та поясненні цінності та дотриманні принципів клієнто-орієнтованої та заняттєво-орієнтованої практики для покращення заняттєвої участі пацієнтів/клієнтів.
СКет 06	Здатність виконувати елементи оцінювання, налаштування та навчання користуватися допоміжними засобами реабілітації під супервізєю ерготерапевта для покращення функціональної мобільності, пересування у громаді та покращення заняттєвої участі.	Знати різні види допоміжних засобів реабілітації, принципи оцінювання та налаштування допоміжних засобів реабілітації, включаючи ортези та протези, для покращення заняттєвої участі, функціональної мобільності та пересування у громаді.	Уміти навчати пацієнтів/клієнтів безпечно і ефективно використовувати допоміжні засоби реабілітації, ортези, протези та інші адаптивні засоби для покращення заняттєвої участі, функціональної мобільності та пересування у громаді.	Володіти ефективними комунікативними та педагогічними методиками та стратегіями для пояснення техніки безпеки у користуванні допоміжними засобами реабілітації, навчання пацієнтів/клієнтів та їх родини використовувати допоміжні засоби реабілітації.	Нести відповідальність за навчання пацієнта/клієнта та його родини безпечно та ефективно використовувати допоміжні засоби реабілітації.

CKer 07	Здатність застосовувати у практичній діяльності базові принципи ергономіки, універсального дизайну, адаптовувати середовище життєдіяльності людини!	Знати основи ергономіки, базові принципи універсального дизайну, впливу факторів середовища на заняттєву активність та участь пацієнта/клієнта!	Уміти створювати безпечне та доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності.	Володіти ефективними комунікативними методиками для пояснення підходів адаптації середовища життєдіяльності пацієнтам/клієнтам, їх родинам та іншим стейкхолдерам!	Нести відповідальність за створення та адаптацію безпечного та доступного середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.
CKer 08	Здатність демонструвати знання та розуміння наукового процесу і принципів написання наукових робіт, бути активним споживачем наукових досліджень для застосування їх результатів у практичній діяльності.	Володіти базовими знаннями щодо наукового процесу та принципів написання наукових робіт, підходів до критичного аналізу наукових досліджень.	Демонструвати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності!	Уміти представляти і пояснювати результати власних наукових досліджень на відповідному рівні, пояснювати вплив сучасних науково-доказових даних на процес реабілітації пацієнта/клієнтам та їх родинам.	Нести відповідальність та демонструвати доброчесність у науковому пошуці, написанні наукових робіт, застосуванні наукових даних у практичній діяльності!
CKer 09	Здатність провадити практичну діяльність у межах власної професійної компетентності на засадах національних регуляторних документів, демонструвати розуміння норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, професійної та міжпрофесійної співпраці.	Знати основні національні регуляторні документи, форми і процеси супервізії асистентів ерготерапевта та студентів, меж професійної компетентності асистента ерготерапевта, ерготерапевта, сфери практичної діяльності фахівців інших спеціальностей.	Застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, провадити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта!	Демонструвати навички професійної та міжпрофесійної співпраці, володіти комунікативними навичками надання конструктивного зворотного зв'язку, приймати конструктивну критику, визначати стратегії вирішення конфліктних ситуацій відповідно до регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів.	Нести відповідальність за надання ерготерапевтичних послуг у межах власної професійної компетентності, автономно діяти у межах власної професійної компетентності!
CKer 10	Здатність демонструвати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для ефективної організації та покращення ефективності власної професійної діяльності!	Знати основи менеджменту, лідерства і маркетингу для ефективної організації власної професійної діяльності!	Оцінювати та організовувати власну професійну діяльність, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань!	Володіти ефективними навичками комунікації для адвокації професії серед пацієнтів/клієнтів, членів реабілітаційної команди та інших стейкхолдерів.	Брати відповідальність за ефективність власної професійної діяльності та адвокацію професії серед пацієнтів/клієнтів, членів реабілітаційної команди та інших стейкхолдерів!

СКет 11	Здатність застосовувати у практичній діяльності знання та розуміння законодавчих норм та правил професійної діяльності, дотримуватися етичних стандартів та цінностей ерготерапії	Знати основи медичної етики, законодавчих норм та правил професійної діяльності, реабілітаційних маршрутів.	Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.	Уміти пояснити пацієнтам/клієнтам основні цінності та етичні стандарти ерготерапії, виявляти етичні дилеми та співпрацювати з ерготерапевтом та іншими фахівцями реабілітаційної команди для вирішення етичних дилем	Демонструвати відповідальність у дотриманні стандартів та цінностей ерготерапії у власній професійній діяльності.
СКет 12	Здатність до ефективного професійного спілкування, співпраці та міжособистісної взаємодії з особами та групами осіб, які отримують послуги ерготерапії, членами їх родин/опікунами та представниками інших професійних груп різного рівня.	Знати основи психології та командної взаємодії, методи формування терапевтичних стосунків для ефективно професійної та міжпрофесійної співпраці, в тому числі за допомогою сучасних методів комунікації та у рамках надання послуги телереабілітації.	Уміти формувати ефективні терапевтичні та партнерські стосунки в професійному середовищі з особами та групами осіб, які отримують послуги ерготерапії, в тому числі у рамках надання послуги телереабілітації, членами їх родин/опікунами та представниками інших професійних груп різного рівня; використовувати методи підвищення мотивації; ефективні стратегії збереження та зміцнення психічного здоров'я.	Демонструвати навички культурно-чутливого та ефективного спілкування з окремими особами і групами осіб.	Брати відповідальність за ефективність власних стратегій спілкування та міжособистісної взаємодії, виявлення сфер професійного росту щодо вдосконалення навичок професійного спілкування.
СКет 13	Здатність ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних компетентностей	Знання національних вимог, процесів, кращих практик та сучасних підходів до документування, типових форм документації; загальноприйнятої професійної термінології, електронних систем документації.	Уміння ефективно і вчасно документувати результати ерготерапії, дотримуючись принципів конфіденційності і доброчесності.	Документувати надані послуги з ерготерапії у спосіб, зрозумілий для пацієнтів/клієнтів ерготерапії, використовувати у спілкуванні іншими фахівцями з реабілітації, представниками сфер охорони здоров'я, освіти, соціальної політики та соціального захисту.	Демонструвати автономність, доброчесність, конфіденційність та відповідальність у документуванні процесу та результату надання послуг з ерготерапії у межах власних професійних компетентностей.
СКет 14	Здатність визначати сфери та стратегії для розвитку і вдосконалення власної професійної ідентичності, майстерності та ефективності відповідно до національних вимог до безперервного професійного розвитку	Знання національних вимог до безперервного професійного розвитку для асистентів ерготерапевтів, методів критичної саморефлексії, стратегій поглиблення власних знань.	Уміння застосовувати методи саморефлексії, брати участь у процесі професійного оцінювання ерготерапевтом та іншими членами реабілітаційної команди щодо визначення рівня професійної майстерності, встановлювати цілі для поглиблення власних професійних знань;	Вміти ефективно взаємодіяти з ерготерапевтом та іншими членами реабілітаційної команди у процесі оцінювання рівня професійної майстерності, отримання конструктивно зворотного зв'язку щодо власного рівня професійної майстерності та ефективності; отримання скерування щодо сфер та стратегій для	Демонструвати відповідальність за розвиток і вдосконалення власної професійної ідентичності, майстерності та ефективності відповідно до національних вимог до безперервного професійного розвитку.

			організувати власне навчання!	професійного росту та безперервної професійної освіти!	
СКет 15	Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів	Знати основні принципи надання першої допомоги, проведення найпростіших медичних заходів для порятунку життя і попередження можливих ускладнень.	Вміти надавати першу домедичну допомогу під час виникнення надзвичайної ситуації для збереження життя при різних невідкладних станах; проводити найважливіші рятувальні заходи.	У разі виникнення надзвичайної ситуації та/або невідкладного стану ефективно та спокійно комунікувати з пацієнтом/клієнтом та іншими особами з метою збереження життя, проведення рятувальних заходів та виклику медичної допомоги!	Демонструвати відповідальність за набуття і підтримання необхідних умінь для надання домедичної допомоги та збереження життя пацієнта/клієнта.

**Матриця відповідності визначених Стандартом результатам навчання та компетентностей
Спеціалізація «Ерготерапія»**

Результат и навчання	Інтегральна компетентн ість	Компетентності																								
		Загальні компетентності										Спеціальні (фахові) компетентності														
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
PH 01	+										+	+														
PH 02	+		+						+				+													
PH 03	+								+																	
PH 04	+	+														+										
PH 05	+		+				+									+										
PH 06	+			+										+		+										
PH 07	+		+														+									
PH 08	+							+									+									
PH 09	+		+														+									
PH 10	+		+															+								
PH 11	+	+					+					+				+			+							
PH 12	+			+								+									+					
PH 13	+	+		+																		+				
PH 14	+			+				+				+											+			
PH 15	+			+																				+		
PH 16	+				+																			+		
PH 17	+			+	+																				+	
PH 18	+	+					+																			+
PH 19	+								+	+																
PH 20	+		+					+																		

Примітка: «+» відповідність результатів навчання та компетентностей

Базові компоненти оцінювання та контролю стану пацієнта/клієнта ерготерапевтом при порушеннях таких систем:

1. Серцево-судинна та дихальна системи.

а. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення
- приступ ядухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- Бесіда, інтерв'ю
- Інструменти оцінки

в. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

2. Порушення діяльності опорно-рухового апарату

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху

- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

2. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

3. Неврологічні розлади

1. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації

- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій

- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування
- огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

2. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

3. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінювання

Додаток 3

Засоби та методи ерготерапевтичних втручань

1. Використання підготовчих методів і засобів:

o Використання преформованих фізичних чинників

- тепло
- холод
- преформована електрична енергія

o Позиціонування

o Мобілізація суглобів

o Сенсорна стимуляція

o Методики фасилітації та інгібіції

o Вибір, налаштування та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації (в т.ч. ортезами та протезами)

2. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

офункцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)

офункцій мимовільних рухових реакцій

одовільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)

омоторики і координації органів ротової порожнини

орозумових функцій (специфічних та глобальних)

осенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)

3. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:

орухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)

опроецсуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)

оумінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

4. Терапевтичне використання заняттєвої активності:

- Виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.

- Модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).

- Організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:

оактивність повсякденного життя (ADLs)

оінструментальна активність повсякденного життя (IADLs)

овідпочинок і сон

оосвіта

оробота

огра

одозвілля

осоціальна участь

оменеджмент здоров'я

5. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.

6. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.

7. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

Додаток 4

Науково-педагогічний склад, який може забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

Результати навчання Фахова підготовка викладачів

1. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їх взаємозв'язок із здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.

Ерготерапія

2. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань і

застережень для безпечної та ефективної професійної практики. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина

3. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах; вибрати методи та засоби збереження життя. Медицина, ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

4. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь. Ерготерапія

5. Демонструвати знання і розуміння основ теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамок практики (frames of reference), заснованих на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії Ерготерапія

6. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг Ерготерапія

7. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб. Ерготерапія

8. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames of reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програми ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.

Ерготерапія

9. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному і ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності.

Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, провадити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.

Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, право

15. Демонструвати здатність до ефективного спілкування, формування та підтримки терапевтичних стосунків з пацієнтом/клієнтом, ефективної співпраці в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, психологія, психотерапія, соціальна робота, корекційна педагогіка

16. Використовувати у процесі співпраці сучасні інформаційно-комунікаційні технології відповідно до потреб пацієнтів/клієнтів та їх родин, в тому числі надавати послуги телереабілітації. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, психологія, психотерапія, соціальна робота, корекційна педагогіка

17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйнятту професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності і доброчесності.

Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

18. Застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом усього професійного життя, в самостійний та автономний спосіб.

Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія

19. Демонструвати знання процесів державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Ерготерапія, фізична реабілітація/терапія, медицина, право

Мінімально необхідне матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

1. Допоміжні засоби реабілітації:

- для мобільності: крісла колісні, палиці, милиці, ходунки, вертикалізатори тощо, різного типу і розміру відповідно з розподілом для дорослих та дітей;

- для заняттєвої активності та участі: обладнання, матеріали та засоби для прийому їжі, годування та приготування їжі, особистої гігієни, одягання та роздягання, користування туалетом, прийому медикаментів, тощо; згущувачі рідин; асистивні технології для пацієнтів/клієнтів з когнітивними порушеннями, засоби альтернативної та допоміжної комунікації (комунікативні дошки з картками PЕСs, книги, пристрої), відповідно з розподілом для дорослих та дітей.

Набори базових інструментів для налаштування допоміжних засобів реабілітації.

2. Обладнання для терапії сенсорних та рухових функцій верхньої кінцівки: комплекти обтяжувачів на руки різної ваги, комплекти кілець, конусів, прищіпок, терапевтичний пластилін, еспандери, гантелі, терапевтичні стрічки, настінне дзеркало та/або мобільне дзеркало на коліщатах, ігрові матеріали для дітей, тощо. Ортези, бандажі, слінги, матеріал та обладнання для отрезування, засоби для позиціонування різних форм та розмірів.

3. Мінімальне обладнання для проведення первинного, етапних, заключного ерготерапевтичного оцінювання:

- динамометри; пульсоксиметри; пінчметри; пульсометри; каліпери; тонометр та/або тонометр педіатричний з манжетками для дітей різного віку

- гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;

- 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник;

- стандартизовані тести та нестандартизовані набори для проведення ерготерапевтичного оцінювання.

Рекомендації щодо приміщення: рекомендованою є наявність побудованої за принципами універсального дизайну кухні, туалетної та ванної кімнат, наявність меблів та матеріалів, що симулюють облаштування житлового помешкання для відновлення участі в активностях повсякденного життя. Будівля, що відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Рекомендації до проведення практики за професійним спрямуванням на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Проведення практики за професійним спрямуванням є результатом взаємодії між студентом, супервізором та координатором практики від закладу вищої освіти. Супервізія є процесом нагляду за виконанням студентом частин або цілого процесу надання послуг ерготерапії на базі практики, де супервізор відповідає за якість роботи студента та за безпеку пацієнта/клієнта, що отримує послуги ерготерапії. Базою практики є заклад, установа, організація, яка надає різноманітні ерготерапевтичні послуги пацієнтам/ клієнтам, має у своєму штатному складі ерготерапевтів, які можуть бути супервізорами практики, і яка заключила договір про співпрацю із закладом вищої освіти (ЗВО). Місця проведення практики за професійним спрямуванням повинні бути максимально різноманітними і охоплювати заклади охорони здоров'я, освіти та соціального захисту.

Кожен заклад вищої освіти повинен забезпечити кадрову одиницю – координатор практики. Ця особа є ерготерапевтом, відповідальним за компонент практики за професійним спрямуванням академічної програми. Роль координатора практики передбачає:

1. Організацію та забезпечення практики згідно законодавчих, етичних та практичних професійних настанов;
2. Налагодження та підтримку комунікації з уповноваженою особою від бази практики впродовж практики;
3. Укладання договору про співпрацю між ЗВО та базами практики;
4. Встановлення цілей практики та її прогнозованих результатів на базі практики;
5. Надання настанов супервізорам практики щодо очікуваного рівня засвоєння результатів практики студентів;
6. Комунікацію зі студентами щодо встановлення та досягнення очікуваного рівня засвоєння результатів практики;
7. Комунікацію з супервізорами щодо виконання академічної програми та досягнення очікуваних результатів практики;
8. Підготовку документації та контроль за її веденням;
9. Оцінювання загальних результатів практики;
10. Вирішення конфліктних ситуацій під час практики.

Між ЗВО та базою практики укладається офіційний договір про співпрацю, який визначає обов'язки сторін.

Відповідальність супервізора практики передбачає:

1. Науково-методичне та організаційне забезпечення практики;
2. Знання законодавчих, етичних та практичних професійних настанов;
3. Планування діяльності студента під час практики;
4. Забезпечення супервізії відповідно до рівня очікуваних та досягнутих результатів практики;
5. Оцінювання успішності студента;
6. Виконання ролі професійної моделі для наслідування студентом впродовж практики.

Практику за професійним спрямуванням для студентів першого рівня вищої освіти за спеціалізацією 227.2 Ерготерапія рекомендовано розділяти на два рівні – практика I рівня та практика II рівня. Кожен рівень практики за професійним спрямуванням має свою мету, вимоги до методів та залучених фахівців і очікувані результати навчання.

Практика I рівня є невід'ємною частиною дидактичного процесу і спрямована на безпосереднє спостереження ерготерапевтичного процесу у клінічному та позаклінічному середовищі, та участь у вибраних аспектах ерготерапевтичного процесу. Дана практика передбачає механізми формального оцінювання успішності студентів.

Практика I рівня може здійснюватися у різних академічних та практичних умовах із використанням:

- Змодельованого середовища
- Стандартизованих пацієнтів
- Відвідування навчальних/клінічних баз під керівництвом викладачів
- Спостереження і супервізії у практичному середовищі праці

Практика I рівня повинна здійснюватися під супервізією ерготерапевтів та асистентів ерготерапевтів. Окремі частини практики можуть супервізуватися іншими фахівцями з реабілітації (фізичними терапевтами, терапевтами мови та мовлення, соціальними працівниками, медсестрами з реабілітації), проте відповідальність за весь компонент практики несе ерготерапевт.

Супервізори практики I рівня повинні:

1. Ознайомити студентів із організацією надання ерготерапевтичних послуг у закладі, зокрема із внутрішніми правилами, процедурами, графіком роботи.
2. Забезпечити структуровану супервізію та підтримку студентам.
3. Надати студенту можливості для базового ознайомлення та спостереження у практичних умовах за процесом надання послуг ерготерапії, як із залученням студентів до безпосередньої роботи з пацієнтами/ клієнтами, так і без безпосереднього залучення студентів.
4. Забезпечити супервізію та необхідну підтримку студентам, а також постійний зворотний зв'язок щодо прогресу чи проблем.
5. Демонструвати професійну поведінку, дотримання етичних норм та ефективну комунікацію відповідно до вимог закладу.
6. Підтвердити відвідування студентом практичної бази у формі, визначеній закладом вищої освіти.
7. Заповнити форму оцінки успішності студентів після завершення практики.
8. Співпрацювати з координатором практики від закладу вищої освіти.

Під час практики I рівня від студентів очікується:

1. Застосування отриманих теоретичних знань у практичних умовах праці через ознайомлення та спостереження за процесом ерготерапії у закладі.
2. Демонстрація професійної поведінки з дотриманням етичних норм та вимог регуляторних документів національного та місцевого рівня.
3. Демонстрація відповідальності і поваги до безпеки, віку, статі, стану здоров'я, культурної різноманітності, конфіденційності пацієнта/ клієнта та психосоціальних факторів, що впливають на роботу.
4. Встановлення змістовних та професійних стосунків з пацієнтами/ клієнтами і конструктивних робочих відносин з фахівцями.

5. Своєчасне звернення за допомогою та конструктивне реагування на зворотній зв'язок супервізора.

6. Демонстрація чіткої та лаконічної усної і письмової комунікації.

7. Визначення ролей та функцій, які виконує асистент ерготерапевта в практичному середовищі.

8. Розуміння сфери практичної діяльності ерготерапевта у порівнянні з асистентом ерготерапевта та іншими фахівцями; дотримання розмежування ролей та функцій ерготерапевта та асистента ерготерапевта.

9. Спостереження за ролями та функціями різних членів команди в терапії пацієнтів/ клієнтів.

10. Проведення структурованого чи неструктурованого інтерв'ю з пацієнтом/ клієнтом або його рідними під супервізією.

11. Формулювання загальних терапевтичних цілей та завдань, що відповідають конкретній практичній ситуації, використовуючи цілісний підхід та об'єднуючи інформацію за допомогою супервізора.

Практика II рівня має на меті розвиток професійного мислення та рефлексивної практики, дотримання цінностей та переконань професії, розуміння професійної відповідальності та компетентностей, та опанування практичних навичок оцінювання, виконання втручань і документування. Супервізорами практики II рівня повинні бути практикуючі ерготерапевти або асистенти ерготерапевтів.

Обов'язки супервізора практики II рівня:

1. Ознайомити студентів із організацією надання ерготерапевтичних послуг у закладі, зокрема із внутрішніми правилами, процедурами, графіком роботи.

2. Забезпечити структуровану та належну супервізію та підтримку студентам, зменшуючи рівень супервізії при результативному опануванні студентами необхідних навичок.

3. Надати можливості для опанування практичних навичок щодо ерготерапевтичного процесу.

4. Забезпечити супервізію та необхідну підтримку студентам, а також постійний зворотний зв'язок щодо прогресу чи проблем.

5. Демонструвати професійну поведінку, дотримання етичних норм та ефективну комунікацію.

6. Підтвердити відвідування студентом практичної бази у формі, визначеній закладом вищої освіти.

7. Заповнити форму оцінки успішності студентів після завершення навчальної практики.

8. Співпрацювати з координатором практики від закладу вищої освіти.

Практика II рівня повинна відбуватись у практичному середовищі закладів охорони здоров'я, закладів соціального захисту населення, закладів освіти та науки, у громаді та інших установах і бути спрямована на опанування практичних навичок асистента ерготерапевта.

Під час практики II рівня від студентів очікується:

1. Демонстрація професійної поведінки шляхом:

a. встановлення, підтримання та припинення терапевтичних стосунків з пацієнтами/ клієнтами;

b. створення і підтримання конструктивних робочих відносин з фахівцями;

c. конструктивного реагування на зворотній зв'язок супервізора;

d. проявлення ініціативи для вирішення проблем і пошуку допомоги за потреби;

e. самостійного пошуку можливості для подальшого навчання та ефективного використання наявних ресурсів;

f. поваги до безпеки, віку, статі, стану здоров'я, культурної різноманітності, конфіденційності пацієнта/ клієнта та психосоціальних факторів, що впливають на роботу;

g. своєчасного оформлення всієї необхідної документації та виконання поставлених завдань;

2. Чітке розуміння меж власної компетенції та розмежувань відповідальності між ерготерапевтом, асистентом ерготерапевта, іншими фахівцями з реабілітації у процесі надання ерготерапевтичних послуг.

3. Дотримання правил безпеки, попередження ризиків та вчасне реагування на позаштатні ситуації.

4. Ефективної та результативної вербальної і невербальної комунікації з пацієнтами/ клієнтами та їх родинами, фахівцями з реабілітації та іншим відповідним персоналом шляхом:

a. точного і лаконічного документування інформації, отриманої в результаті здійснення елементів оцінювання та втручання;

b. постійного дотримання правил спілкуватися незалежно від віку, статі, культури чи етнічного походження;

c. надання чітких інструкції, підказки та зворотного зв'язку під час ерготерапевтичних сесій;

d. активного слухання пацієнтів/ клієнтів ерготерапії, виявляючи відповідну емпатію та уникаючи засудження.

5. Виконання частин процесу скринінгу та обстеження шляхом:

a. отримання інформації з відповідних ресурсів, таких як власне пацієнт/ клієнт, його родина, інші важливі особи, фахівці з реабілітації та медичні працівники;

b. застосування визначених ерготерапевтом елементів обстеження як от, формалізоване та неформалізоване інтерв'ю, спостереження, стандартизовані методи обстеження;

c. спільно з ерготерапевтом опрацювання отриманої інформації для визначення сильних і слабких сторін пацієнта/ клієнта та встановлення цілей втручання.

6. Здійснення втручання шляхом:

a. спільного з ерготерапевтом вибору найбільш відповідних методів втручання на основі результатів оцінювання, потреб та бажань пацієнта/ клієнта і наявних ресурсів;

b. систематичного вимірювання та оцінювання виконання пацієнтом/ клієнтом заняттєвої активності для визначення ефективності створеної програми втручання;

c. рекомендування змін програми втручання на основі результатів вимірювання її ефективності та зворотного зв'язку пацієнта/ клієнта;

d. інформування пацієнта/ клієнта та інших значущих осіб про прогрес та зміни в програмі втручання;

e. участі у плануванні виписки та рекомендування ресурсів у громаді для підтримання і розширення заняттєвої участі пацієнта/ клієнта.

Зарахування практики передбачає оцінювання студентів на основі рівня засвоєння визначених умінь і навичок, поданих у Додатку 7 та однієї або декількох із наступних видів робіт:

- ведення студентом щоденника практики
- ведення студентом журналу рефлексії
- виконання завдань, які надаються супервізором практики та/або координатором практики від ЗВО
- презентування студентом результатів практики у вигляді доповідей, презентацій, проектів тощо.

Оцінювання навчальної практики на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Складові оцінювання практики за професійним спрямуванням

Базові вимоги до практичної діяльності:

1 Оцінка

- a. дотримання етичних норм практичної діяльності, вимог національних та місцевих регуляторних документів;
- b. безпечне використання реабілітаційного обладнання, дотримання правил безпеки та своєчасне повідомлення керівників про екстренні ситуації;
- c. забезпечення власної безпеки та безпеки інших під час навчальної практики шляхом передбачення потенційно небезпечних ситуацій і вживання заходів щодо їх запобігання.

2 Основні принципи ерготерапії:

- a. чітко, впевнено та точно пояснювати цінності, переконання та особливу філософію ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам;
- b. чітко, впевнено та точно пояснювати цінність заняттєвої активності як методу і бажаного результату ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам;
- c. чітко, впевнено та точно пояснювати роль практикуючих фахівців ерготерапії клієнтам, їх родинам, членам реабілітаційної команди та іншим стейкхолдерам.

3 Скринінг та оцінювання:

- a. збирати з відповідних джерел важливу та необхідну інформацію про фактори, які сприяють та перешкоджають виконанню заняттєвої активності шляхом процесу оцінювання;
- b. демонструвати компетентність у виконанні елементів оцінювання відповідно до правил та процедур установи та в межах власної професійної компетентності шляхом застосування інструментів оцінювання точно та ефективно для забезпечення валідності, надійності та своєчасності результатів;
- c. виконувати делеговані елементи процесу оцінювання, застосовуючи відповідні методики та протоколи;
- d. допомагати ерготерапевту з інтерпретацією інформації відповідно до потреб, факторів клієнта та виконання заняттєвої активності;
- e. чітко, точно та лаконічно звітувати про результати оцінювання, описуючи виконання заняттєвої активності клієнтом.

4 Втручання:

- a. чітко та логічно обґрунтовувати процес втручання на основі результатів оцінювання та професійного мислення;
- b. під супервізією та спільно з практикуючим ерготерапевтом використовувати науково доказову базу з професійної літератури для прийняття обґрунтованих рішень щодо втручань;
- c. обирати пацієнто/клієнто-орієнтовані та заняттєво-орієнтовані втручання, які мотивують створюють відповідний виклик для пацієнта/клієнта щодо встановлених цілей;

- d. здійснювати пацієнто/клієнто-орієнтовані та заняттєво-орієнтовані втручання;
- e. модифікувати завдання та/або середовище для оптимізації виконання клієнтом заняттєвої активності;
- f. рекомендувати зміни чи завершення плану втручань на основі стану клієнта;
- g. документувати суб'єктивне сприйняття клієнтом результативності ерготерапевтичних втручань.

5 Менеджмент ерготерапевтичних послуг:

- a. демонструвати у практичній діяльності здатність співпрацювати з іншими членами реабілітаційної команди, залучати членів родини до процесу реабілітації;
- b. демонструвати знання національних, регіональних і приватних систем та правил оплати ерготерапевтичних послуг;
- c. демонструвати у практичній діяльності або дискусії знання та розуміння форми організації закладу;
- d. відповідати стандартам продуктивності праці чи об'єму роботи, який очікується від студента.

6 Спілкування та професійна поведінка:

- a. чітко та ефективно спілкуватися у вербальний та невербальний спосіб;
- b. чітко та точно вести документацію;
- c. співпрацювати з супервізором навчальної практики для отримання максимальної користі від досвіду навчальної практики;
- d. брати на себе відповідальність за опанування нових професійних умінь і навичок шляхом пошуку можливостей для навчання та взаємодії з супервізорами навчальної практики та іншими;
- e. конструктивно та своєчасно відповідати на зворотній зв'язок;
- f. демонструвати послідовну та прийнятну робочу поведінку;
- g. демонструвати ефективний менеджмент часу;
- h. ефективно формувати терапевтичні стосунки з пацієнто/клієнтом та його родиною через терапевтичне використання особи терапевта та коригувати підхід відповідно до потреб клієнтів та інших стейкхолдерів;
- i. демонструвати повагу до факторів різноманітності інших осіб.

Шкала оцінювання практики:

4 – зразкове виконання – студент послідовно та постійно демонструє рівень компетентності, який відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики; демонструє значну широту та глибину у розумінні та/ або вмілому застосуванні фундаментальних знань та навичок.

3 – добре виконання – студент демонструє рівень компетентності, який відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики; демонструє належне розуміння та/ або застосування фундаментальних знань і навичок.

2 – задовільне виконання – студент демонструє обмежену компетентність у конкретних навичках (не завжди відповідає очікуванням та вимогам до студента щодо конкретних навичок на даному рівні навчальної практики;); демонструє обмежене

розуміння та/ або застосування фундаментальних знань і навичок (демонструє деякі прогалини та/або неточності).

1 – незадовільне виконання – студент не здатен продемонструвати рівень компетентності у конкретних навичках, який відповідає очікуванням до студента даного рівня практики діє неналежним чином; демонструє неадекватне розуміння та/ або застосування фундаментальних знань і навичок (демонструє значні прогалини та/або неточності).

Примітка: оцінка 1 – незадовільне виконання – на будь-яку із складових оцінювання не дозволяє зарахувати навчальну практику.

Складові оцінювання практики за професійним спрямуванням написані на основі рекомендацій до оцінювання навчальної практики від Американської Асоціації Ерготерапевтів:

<https://www.aota.org/-/media/corporate/files/educationcareers/fieldwork/fieldwork-performance-evaluation-occupational-therapy-assistant-student.pdf>

Глосарій термінів, які використовуються у стандарті вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Аналіз виконання занять - компонент ерготерапевтичного оцінювання, який визначає сильні і слабкі сторони клієнта, проблеми або потенційні проблеми, безпеку та якість виконання певного повсякденного заняття. Для здійснення аналізу виконання занять використовуються спеціальні інструменти оцінювання з метою спостереження, вимірювання, та отримання детальної інформації про фактори, які сприяють або заважають виконувати певне заняття. У процесі аналізу виконання занять також визначаються очікувані результати.

Заняттєва активність – цілеспрямована, тривала, регулярна, багатокомпонентна, бажана або очікувана діяльність (активність повсякденного життя, інструментальна активність повсякденного життя, продуктивна діяльність, гра, освіта, відпочинок і сон, дозвілля, менеджмент здоров'я, соціальна участь), яка надає життю людини зміст і мету, є обов'язковою чи такою, яка приносить задоволення та відчуття досягнення.

Заняттєва справедливість – право кожної людини мати можливість задовольнити основні заняттєві потреби та мати рівні можливості досягти потенціалу у різноманітних та значущих для неї заняттях.

Заняттєва участь – виконання заняттєвої активності, що здійснюється за результатами безпосереднього особистісного вибору особою на основі мотивації та значущості активності для особи у сприятливому (безбар'єрному) середовищі.

Заняттєві потреби – потреби щодо 1) вибору заняттєвої активності (саме вибір, не обирання - це голосування), 2) заняттєвої участі, 2) досягнення заняттєвого балансу як рівноваги між різними заняттями у власному житті, 4) залучення до особисто значущої заняттєвої активності.

Заняттєві права – право всіх людей займатися значущою заняттєвою активністю, яка сприяє їх власному добробуту та добробуту їх громад.

Заняттєвий профіль – стислий виклад заняттєвої історії клієнта (особи, групи осіб або популяцій), досвіду, виконавчих моделей повсякденного життя, інтересів, цінностей, потреб і відповідних контекстів.

Заняттєво-орієнтована (заняттєво-спрямована) практика/ втручання – термін, який стосується практичної діяльності ерготерапевта в цілому і ґрунтується на 1) розумінні людей як заняттєвих істот, 2) усвідомленні впливу заняттєвих викликів/ проблем на життя людей, та 3) розумінні сили заняттєвої активності як основного терапевтичного агента змін.

Інструменти оцінювання - спеціально створені або організовані методи оцінки виконання занять, які використовуються під час оцінювання.

Клієнтоцентрична (клієнтоорієнтована) практика – підхід до надання ерготерапевтичних послуг, який базується на філософії поваги та партнерства з особами, які отримують послуги; клієнтоорієнтована практика визнає автономію людей, необхідність автономного вибору клієнта при прийнятті рішень щодо визначення заняттєвих потреб, орієнтованість на сильні сторони клієнта, переваги партнерства клієнт-терапевт, а також необхідність забезпечити доступність послуг і їх відповідність контексту життєдіяльності клієнта.

Контекстуальні чинники (контекст) – різноманітність взаємопов'язаних якості та умов клієнта (культурних, фізичних, соціальних, духовних, часових та віртуальних),

що стосуються як безпосередньо клієнта так і його середовища та впливають на виконання заняттєвої активності.

Концептуальні моделі практики ерготерапії – заняттєво-спрямовані теоретичні концепції, розроблені для пояснення процесу та практики ерготерапії.

Наука про заняттєву активність - базова наука, яка займається вивченням заняттєвої активності та життя людини, особливо стосовно здоров'я, добробуту та соціальної участі.

Процес ерготерапії - спосіб організації процесу надання послуг клієнтам ерготерапії, включає ключові компоненти, 1) оцінювання, 2) втручання та 3) визначення/ вимірювання результатів втручання із окресленням наступних кроків (завершення втручання та виписки або внесення змін до плану втручання та продовження послуг ерготерапії. Процес ерготерапії є динамічним та циклічним, відбувається у співпраці з клієнтом у межах сфер компетентності ерготерапевтів. До інших компонентів процесу ерготерапії також відносяться: скерування/ направлення, скринінг, формування рекомендацій та ін.

Рамки практики ерготерапії – 1) теоретичні або концептуальні підходи і методи, розроблені за межами професії, але які використовуються в рамках практичної діяльності ерготерапії; 2) теорії, підходи і методи оцінювання та втручання, розроблені стосовно окремого домену функціонування та використовуються у ерготерапії як настанови у виборі підходу до вирішення проблеми порушень, які створюють проблеми для виконання занять.

Джерело: Короткий термінологічний словник ерготерапії доступний за посиланням <https://ergo-ukraine.com.ua/resources/korotkij-terminologichniy-slovník-ergoterapiyi>